

Varig tilrettelagt arbeid (VTA)

**Attføringsbedriftenes
bransjestandard**

Gjeldende fra 20. februar 2010

INNLEDNING

Standarden angir medlemsbedriftenes basisnivå for tjenesten innenfor tiltaket Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA). Standarden danner grunnlag for fagkonseptet som må tilpasses lokale forhold og individuelle forutsetninger. I denne standarden omtales tiltaksdeltakeren som arbeidstaker.

MÅL

Tiltaket skal legge til rette for at arbeidstaker får:

- Arbeidsoppgaver tilpasset den enkeltes ønsker og behov
- Nødvendig oppfølging og veiledning av kvalifisert personell
- Utvikle sine yrkesmessige forutsetninger
- Vurdere sine muligheter jevnlig opp mot andre attføringstiltak, utdanning, hospitering/praksis og ansettelse i det ordinære arbeidsliv

ETIKK

- Bedriften skal legge til rette slik at arbeidstaker opplever seg som aktør i egen arbeidssituasjon
- Bedriften skal søke å finne arbeidsoppgaver og kvalifiseringsplasser i henhold til arbeidstakers ønsker og behov
- Bedriften bør legge til rette for at arbeidstakeren kan velge arbeidstrening/kvalifisering både internt og eksternt
- Arbeidstakeren skal møtes med åpenhet og respekt
- Bedriften skal legge til rette slik at arbeidstaker gis anledning til løpende evaluering av sin plan for opphold i tiltaket

RAMMER

- Standarden opererer innenfor forskrift fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet med virkning fra 1. januar 2009 samt utfyllende regler og kravspesifikasjon gitt av Arbeids- og velferdsdirektoratet, sist oppdatert 1. juli 2009
- Alle våre medlemmer skal være sertifisert i Equass Assurance senest i løpet av 2011 og med påfølgende resertifisering hvert annet år
- Tilbudet som gis tilpasses de til enhver tid gjeldende statlige og kommunale månedssatser for VTA
- VTA skal være en egen faglig og økonomisk enhet
- Attføringsselskaper har ansvar for å sikre arbeidstakeren vedrørende yrkesskadeforsikring

FAGLIG INNHOLD

Tiltaket er et varig tilrettelagt arbeidstilbud til arbeidstakeren. Varighet innebærer at arbeidskontrakten ikke inneholder tidsbegrensning. Arbeidstakers individuelle behov og muligheter for utvikling skal likevel vektlegges for personlig og arbeidsrettet utvikling.

Tiltaket skal tilby arbeidstakeren varierte arbeidsoppgaver tilpasset den enkeltes ønsker og behov. Nødvendig opplæring og veiledning for å utføre arbeidsoppgavene gis og alle arbeidstakerne skal ha en plan for opphold i tiltaket. Opplæring i nye arbeidsoppgaver skal tilpasses kravene i fagopplæringen så langt det lar seg gjøre. Dette fordi ervervet realkompetanse skal kunne dokumenteres som delkompetanse og verdsettes mot arbeidsliv og utdanningssystem.

Bedriftens arbeidsområder skal ha en faglig opplæringsplan. Denne skal så langt det er mulig tilpasses formell kompetanse (delkompetanse) eller dokumenterbar realkompetanse.

Bedriften utarbeider en oversikt over hvilke kompetansehevende tiltak som tilbys, enten i egen regi eller i samarbeid med andre aktører. Kompetansemål for den enkelte deltaker integreres og spesifiseres i den enkeltes plan for opphold i tiltaket.

Det er sentralt å legge til rette for opplevelse av mestring for arbeidstakeren.

ARBEIDSTRENING OG OPPLÆRING

Arbeidsoppgavene skal være tilrettelagt for den enkeltes yteevne/behov og skal bidra til å utvikle ressurser hos deltakerne gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver.

Opplæring i nye arbeidsoppgaver skal være systematisk og dokumenterbart. Arbeidsoppgavene kan tilbys enten internt i bedriften eller eksternt, eller i kombinasjon. Arbeidstakerens individuelle behov skal her være styrende.

Det skal legges til rette for at arbeidstakeren utvikler sosial kompetanse i forhold til arbeidslivets krav. Arbeidstakernes utvikling av sosial kompetanse kvalitetssikres gjennom målbare aktiviteter. Dette skal, hvis nødvendig, foregå i samarbeid med eksterne instanser som for eksempel bolig, fritids- og behandlingsapparat.

En viktig del av opplæringa vil også være å ha fokus på ernæring, fysisk aktivitet og helse slik at livsstilssykdommer kan forebygges, noe som igjen kan ha positiv innvirkning på mulighetene for jobb i det ordinære arbeidslivet eller en lengre karriere i VTA.

Bedriften skal kontinuerlig legge til rette for at arbeidstaker jevnlig vurderer mulighetene for arbeid i det ordinære arbeidsliv. Arbeidstakeren skal derfor kunne få permisjon for å prøve seg i andre atferingstiltak (for eksempel Arbeid med Bistand) eller ved overgang til ordinært arbeid. Dette avgjøres i samarbeid med Nav.

VEILEDNING

Veiledning knyttet til arbeidstakers utvikling av faglig og sosial kompetanse skal gis systematisk og med jevne minimumsintervaller.

Veiledning kan knyttes til medarbeidersamtaler, men dette kommer i tillegg til den daglige, integrerte veiledning som skjer gjennom produksjon / utføring av arbeidsoppgaver.

SAMARBEID

Nødvendig samarbeid med eksternt nettverk skal gjennomføres. Med eksternt nettverk menes kommunale etater, Nav og liknende. Det er viktig at arbeidstakerne har et tilfredsstillende bolig- og fritidstilbud.

FORUTSETNINGER I BEDRIFT

- Alle deler av og nivåer i bedriften må kjenne til formål og hovedinnhold i VTA
- Bedriften må knytte nettverk med instanser det er hensiktsmessig å samarbeide med til beste for arbeidstakerens utvikling
- Personlig egnethet, relevant atføringsfaglig erfaring og kunnskap, samt relevant veiledningskompetanse må tillegges vekt ved valg av arbeidsledere og annet personell
- Bedriften må sørge for hensiktsmessige lokaler slik at variasjon i arbeidsoppgaver sikres.
- Bedriften skal legge til rette for at den enkelte arbeidstaker kan utføre arbeidsoppgavene helt eller delvis i ekstern bedrift
- Bedriften skal ha forretningsvirksomhet innen servicereitete næringer i nær tilknytning til lokal-samfunnet
- Bedriften skal legge til rette slik at arbeidstaker skal kunne evaluere tiltakstilbudet.
- Bedriften bør årlig evaluere innhold og arbeidsoppgaver i samarbeid med Nav og inngår ”Avtale mellom tiltaksarrangør og Nav om gjennomføring av skjermete arbeidsmarkedstiltak”. Arbeidstakernes bostedskommune(r) bør inngå i en slik prosess

BRANSJETILBUD TIL VÅRE MEDLEMSBEDRIFTER

- Aktuelle studier
- Jobpics, et hjelpemiddel for interesseveiledning
- E-læringsprogrammer
- Læringsnettverket

For mer detaljert informasjon se: www.attforingsbedriftene.no